
TALEPUNKTER

Som bekendt stemte Danmark sidste efterår i FN nej til et forslag om igangsættelse af forhandlinger med henblik på et forbud mod atomvåben.

Jeg vil nu redegøre for Regeringens politik for nedrustning af atomvåben og samtidig redegøre for, hvorfor Danmark stemte nej til forslaget i FN. Til sidst vil jeg berøre ambitionen om Norden som atomvåbenfri zone.

Vi befinder os desværre i en sikkerhedspolitisk situation, som sætter klare begrænsninger for opnåelsen af en verden fri af atomvåben.

I de senere år har vi eksempelvis været vidne til et Rusland, som hævder sig selv gennem destabiliserende adfærd på en lang række områder, herunder med en skærpet retorik om anvendelsen af atomvåben. Denne retorik har også været rettet mod de nordiske lande. Derudover har Rusland også blankt afvist at drøfte nye nedrustningstiltag. Putin har dertil så sent som i december sidste år offentligt varslet en yderligere modernisering af Ruslands atomvåbenarsenaler.

I lyset af bl.a. disse sikkerhedspolitiske omstændigheder har vi fra dansk side siden 2015 valgt at placere os i NATO's kerne i spørgsmål om humanitære konsekvenser af atomvåben og forbud mod atomvåben. Dette blev gjort med bred opbakning i Folketinget.

Atomvåben udgør et centralt element i NATO's afskrækkelsesprofil, som er vedtaget ved konsensus i Alliancen. NATO er hjørnестenen i dansk sikkerhed, og der er i Alliancen enighed om, at NATO vil fortsætte med at være en nuklear alliance, så længe atomvåben eksisterer og potentielt kan anvendes mod Alliancen. NATO's sikkerhed hviler bl.a. på, at enhver mulig modstander skal afskrækkes fra at overveje at angribe Alliancen. Dette ændrer dog ikke ved, at atomvåben selvsagt udgør et "weapon of last resort" for NATO, og at man i NATOs selvfølgelig gerne ser en verden fri af atomvåben. Dette bekræftede man så sent som på Warszawa-topmødet sidste sommer.

I overensstemmelse med denne alliancepolitik på atomnedrustningsområdet stemte vi derfor nej til forslaget i FN sammen med de andre NATO-allierede. Kun Holland afstod fra at stemme. Havde vi stemt ja, ville vi direkte have udfordret alliancesolidariteten i NATO. I den nuværende sikkerhedspolitiske situation er det mere end vigtigt, at Alliancen står samlet, og at de enkelte medlemmer ikke bryder med den konsensus der bl.a. er med hensyn til NATO's afskrækkelsesprofil.

Beslutningen om at stemme nej blev bestyrket af det forhold, at atommagterne uden for Alliancen heller ikke stemte for. Atommagterne er således ikke villige til at gå videre med denne nedrustningsdagsorden – og uden

atommagterne giver forhandlinger om et forbud ikke mening. Der vil med andre ord kun være tale om symbolpolitik.

Med hensyn til kravet om Norden som en atomvåbenfri zone kan jeg kun bemærke, at vi jo kan glæde os over, at ingen af de nordiske lande mig bekendt har ambitioner om at besidde atomvåben. Vi ser derfor ikke behov for tiltag på den front.